



1918 Velká válka a vznik Československa

METODIKA KE KOMIKSU

Časová dotace: 45 minut (možné použít i pro delší časovou dotaci)
Způsob práce: skupinová práce, individuální práce, čtení s porozuměním, brainstorming, volné psaní

Výukové cíle:

Aktivity realizované pomocí jednotlivých cvičení doprovázejících předkládaný komiks vedou žáky a studenty k zopakování a prohloubení vědomostí vztahujících se k problematice československých dějin roku 1918. Především by si měli uvědomit souvislosti mezi průběhem a důsledky první světové války a vznikem samostatného Československa. Důraz se klade na podporu kritického myšlení, uvažování v souvislostech a schopnost argumentovat. Výukový materiál, který je určen pro žáky 2. stupně základních škol (a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií) i pro studenty středních škol a gymnázií, vede k rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí dle RVP.

1. Před četbou samotného komiksu pracuje třída společně metodou tzv. brainstormingu (volné produkování námětů). Učitel запиše na tabuli výrazy *velká válka* a *vznik Československa* a žáci/studenti následně vyslovují myšlenky, asociace, které je k prvému a poté k druhému výrazu napadají. Učitel doslovně zapisuje jednotlivé formulace žáků/studentů. Následně se třída zabývá „průnikem“ obou témat; v rámci této aktivity by si měli žáci/studenti uvědomit souvislosti obou zmíněných událostí (rozpad mnohonárodnostní habsburské monarchie, idea práva na sebeurčení, vznik nových národních států atd.).

2. Učitel rozdává žákům/studentům komiks, který si každý samostatně přečte. Poté učitel rozdává pracovní listy a přikročí k aktivitě č. 2, jež si klade za cíl připomenout žákům/studentům význam československého odboje v období první světové války. Žáci/studenti pracují ve skupinách. K evokaci tématu slouží tajenka, kterou tvoří písmena skrytá v komiksu (*Zborov*). V bitvě u Zborova (2. 7. 1917), v níž Češi bojovali na obou stranách konfliktu, se vyznamenaly československé legie na ruské straně, jež prolomily rakousko-uherskou frontovou linii. Žáci/studenti mají za úkol nejprve doplnit a rozřadit správné informace do sloupců, z nichž první se vztahuje k odboji zahraničnímu, druhý k odboji domácímu (na pomoc jim mohou posloužit jména a názvy v rámečku). Poté, co si žáci/studenti ujasní základní informace, přistoupí k formulaci stručného encyklopedického hesla, které by co nejvýstižněji popisovalo československý odboj za první světové války a jeho význam pro vznik budoucího Československa. Zástupce každé skupiny na závěr přečte text nahlas.

3. Žáci/studenti pracují samostatně. Jejich úkolem je zamyslet se nad pozitivy a negativy, které nám přinášejí moderní technologie při studiu historie i v běžném životě. Následně porovnájí své názory se sousedem.

4. Žáci/studenti pracují ve skupinách. Jejich úkolem je formulovat otázky (k tématu), jaké by mohli žáci položit kurátorovi během prohlídky výstavy, nebo na něž by se žáci/studenti sami rádi zeptali. Zástupce každé skupiny je na závěr aktivity přečte nahlas.

5. Závěrečná aktivita dává žákům/studentům prostor na to, aby se zamysleli nad smyslem slavení státního svátku 28. října – dne vzniku samostatného českého státu a obecněji nad způsobem, jak státní svátky tráví. Žáci/studenti pracují metodou volného psaní: zapisují své myšlenky tak, jak je napadají; touto metodou uzavírají svou práci s tématem. Na závěr mohou zájemci přečíst svůj text před třídou nahlas.